

ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین با روش های BSC-RDEA و BSC-FDEA (مطالعه موردی: پنج شرکت تولید موتورهای دیزلی در صنایع خودروسازی تبریز)

سینا چرتاب جباری

دانشجوی دکتری مدیریت صنعتی، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، اقتصاد و حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

کمال الدین رحمانی یوشانلوئی (نویسنده مسؤول)

استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، اقتصاد و حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

E-mail: kr13452000@yahoo.com

محمد پاسبان

استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، اقتصاد و حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

یعقوب علوی متین

استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، اقتصاد و حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

مجتبی رمضانی

استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، اقتصاد و حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰ * تاریخ پذیرش ۱۴۰۱/۱۱/۰۳

چکیده

با توجه به اهمیت موضوع کارایی در پیشبرد جوامع و جایگاهی که در سازمان‌های امروزی به خود اختصاص داده است، استفاده از ارزیابی عملکرد به ضرورتی گریز ناپذیری تبدیل شده است. در پژوهش حاضر ارزیابی عملکرد پنج زنجیره تأمین فعال با ساختار یکسان با هدف مقایسه نتایج مدل‌های ترکیبی FDEA-BSC و RDEA-BSC در صنایع خودروسازی تبریز اجرا و داده‌های ورودی و خروجی به صورت اعداد فازی مثلثی متقاضن و مجموعه اعداد ناهموار به مدل وارد شده و خروجی مدل‌ها نشان‌دهنده کارایی شرکت‌های خودروسازی سیبا موتور، آذهاتیکس، رخش خودرو دیزل، آمیکو و خودرو دیزل آذربایجان می‌باشد. از روش کارت امتیازی متوازن (BSC) (به عنوان ابزاری برای طراحی شاخص‌های ارزیابی عملکرد استفاده شده است و همچنین نوع تحقیق کاربردی-توصیفی بوده و جامعه آماری تحقیق مدیران و کارشناسان ارشد شرکت‌ها می‌باشد و نمونه آماری تحقیق با استفاده از جدول کریسی و مورگان ۹۲ نفر برآورد شده است و ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه، استاد مالی و روش تجزیه و تحلیل اطلاعات نیز، مدل ریاضی RDEA-FDEA و تحلیل حساسیت می‌باشد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که میزان کارایی شرکت آمیکو در هر مدل از سایر شرکت‌ها بیشتر می‌باشد.

کلمات کلیدی: خودروسازی، کارایی زنجیره تأمین، تحلیل پوششی داده‌ها، مجموعه اعداد راف، مجموعه اعداد فازی.

۱- مقدمه

در سال های اخیر، مدیریت زنجیره تأمین^۱ به دلیل افزایش روزافزون رقابت در بازارهای جهانی به یکی از مهمترین زمینه ها در شاخه هی مدیریت تولید تبدیل شده است. مدیریت زنجیره تأمین، به عنوان ابزاری که در اوایل دهه ۱۹۹۰ بوجود آمده و شامل برنامه ریزی و مدیریت عملیات و تولید، انتقال و توزیع کالا تا رسیدن به مشتری است، راهی را برای بهبود محیط تولید و رقابتی کردن آن پیشنهاد می دهد. مدیریت زنجیره تأمین مجموعه ای از رویکردهایی است که سعی می کند تأمین کنندگان، تولید کنندگان، ابارها و مصرف کنندگان را به طور مؤثری در هم ادغام کند تا کالاها در مقدار درست، در مکان درست و در زمان درست تولید و توزیع شوند. این رویکردها در صدد حداقل کردن هزینه های سیستم هستند در حالی که سطح خاصی از سرویس را ارضاء می کنند(Beamon, 1999). ارزیابی عملکرد در بعد استفاده از منابع و امکانات در قالب شاخص های کارایی بیان می شود. اگر در ساده ترین تعریف، نسبت داده به ستاده را کارایی بدانیم، نظام ارزیابی عملکرد در واقع میزان کارایی تصمیمات مدیریت در خصوص استفاده بهینه از منابع و امکانات می باشد (Taheri, 2020).

ارزیابی زنجیره تأمین با استفاده از روش های مختلف انجام می شود. تحلیل پوششی داده ها به عنوان یک روش ناپارامتریک بر پایه تکنیک برنامه ریزی خطی بنا شده است و عملکرد واحده ای مختلف را به نسبت هم می سنجد. با دادن شواهد و دلایل مناسب، تحلیل پوششی داده ها روش مناسبی برای مدیریت زنجیره تأمین است. تحلیل پوششی داده ها می تواند ورودی ها و خروجی های چندگانه داشته باشد و شاخص های کمی و کیفی را به کار گیرد.

تحلیل پوششی داده ها مفهومی از محاسبه ارزیابی سطوح کارایی در داخل یک گروه از سازمان را نشان می دهد. کارایی هر واحد در مقایسه با تعدادی از واحده ای که دارای بیشترین عملکرد هستند، محاسبه می شود. این تکنیک مبتنی بر رویکرد برنامه ریزی خطی است که هدف اصلی آن، مقایسه و سنجش کارایی تعدادی از واحده ای تصمیم گیرنده مشابه است که تعداد ورودی های مصرفی و خروجی های تولیدی متفاوتی دارند. این واحده ها می توانند شعب یک بانک، مدارس، بیمارستان و ... باشند. منظور از مقایسه و سنجش کارایی این است که واحد تصمیم گیرنده در مقایسه با سایر واحده ای تصمیم گیرنده، چقدر خوب از منابع خود در راستای تولید استفاده کرده است (Jahanshahlou et al., 2010). در پژوهش وانگ و همکاران^۲ (۲۰۰۷) شاخص هایی مانند هزینه، تحويل به موقع و زمان تدارک برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین در نظر گرفته شده و ارزیابی عملکرد در سطح تولید کننده (خودروسازان) انجام می شود در حالی که معمولاً به زنجیره تأمین به صورت یک سیستم و کل نگرانه نگاه شود. این موضوع بدان معناست که شاخص های ارزیابی عملکرد برای واحد تولید کننده (سطح دوم زنجیره) و در ارتباط آن با تأمین کننده و مشتری اندازه گیری می شوند و کلیت زنجیره تأمین حفظ می شود (Wong et al., 2007). ثابت شده است که مدیریت مؤثر یک زنجیره تأمین، مکانیزم بسیار مؤثری برای تحويل سریع و مطمئن کالا و خدمات با کیفیت بالا و با هزینه حداقلی می باشد (Guneskaran et al., 2004). ارزیابی عملکرد فروش (Easton et al., 2002)، ارزیابی عملکرد تأمین کننده (Tullari et al., 2016) و غیره. به هر حال این واحده ای مستقل در زنجیره تأمین دارای اهداف خاص خودشان هستند و این اهداف اغلب با هم در تضاد هستند. بنابراین نیاز به یک چارچوب ارزیابی عملکرد که در آن عملکرد این واحده ای مستقل با هم ادغام شده و به صورت همزمان ارزیابی شوند، احساس می شود. برای به دست آوردن یک زنجیره تأمین کارا، ارزیابی عملکرد کل زنجیره تأمین بسیار مهم است.

در این پژوهش زنجیره تأمین به صورت یک کل و یک سیستم در نظر گرفته می شود که ورودی ها و خروجی های مدل تحلیل پوششی داده های فازی، همان ورودی ها و خروجی های سیستم زنجیره تأمین هستند. شاخص های ارزیابی در سطح تولید کننده اندازه گیری می شود و برای حفظ یکپارچگی زنجیره تأمین اندازه گیری شاخص ها برای تولید کننده و با حفظ ارتباطش با تأمین کنندگان و مشتریان انجام می شود. در این تحقیق مقایسه تحلیل پوششی، با داده های فازی و داده های ناهموار جهت ارزیابی عملکرد زنجیره های تأمین شرکت ها استفاده شده که در تحقیقات پیشین تاکنون مجموعه داده های ناهموار جهت ارزیابی

¹ Supply Chain Management² Wong et al

عملکرد مورد استفاده قرار نگرفته است و همین طور در استفاده هم زمان از دو روش جهت محاسبه کارایی و مقایسه روش‌ها و نتایج به دست آمده، این تحقیق را در رسته تحقیقات مقایسه‌ای قرار می‌دهد. به دلیل عدم وجود یک تحقیق جامع و کاربردی و ضرورت شناخت و ارزیابی شرکت‌های فعال در حوزه تولید موتورهای دیزلی، برای نخستین بار در استان آذربایجان شرقی ارزیابی عملکرد زنجیره تامین پنج شرکت بزرگ انجام شده است. بنابراین وجه تمایز بین تحقیق حاضر و تحقیقات مشابه در این است که در این تحقیق هم از بعد جامعه آماری و هم از بعد روش حل تحقیق، نوآوری و ابتکار وجود دارد.

شفیعی و همکاران (۲۰۲۱) تحقیقی تحت عنوان «الگویابی در زنجیره تامین با استفاده از تحلیل پوششی داده‌ها و شبیه‌سازی پویایی‌های سیستم» به مرحله اجرا درآورده‌اند در این تحقیق با استفاده از شبیه‌سازی پویایی‌های سیستم، داده‌های واحدهای تحت ارزیابی را پیش‌بینی کرده و سپس با استفاده از مدل پیشنهادی تحلیل پوششی داده‌ها، به ارائه الگوی مناسب برای تدوین استراتژی‌های بهبود عملکرد پرداخته‌اند در انتهای مدل طراحی شده را در صنایع شیر استان فارس پیاده‌سازی نموده و استراتژی‌های مناسب برای ارتقای کارایی این صنعت را تدوین کرده‌اند.

افخاری و همکاران (۲۰۲۱) در این مطالعه‌ای به منظور محاسبه اوزان مشترک مدلی خطی و تک‌مرحله‌یی که ایراد تفاوت اوزان را رفع می‌کند و همچنین در راستای اعتبارسنجی مدل، به مقایسه‌ی ضرایب همبستگی نتایج مدل با سایر مدل‌های مشابه پرداخته و سپس شرکت‌های دارویی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بر مبنای کارایی نسبی به دست آمده از مدل ارزیابی کرده‌اند. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد در میان ۲۹ واحد مورد ارزیابی، ۳ واحد کارا هستند. در انتهای تحلیل حساسیت بر روی مقادیر خروجی انجام داده‌اند. نهادنی و همکاران (۲۰۱۸) یک مدل تحلیل پوششی داده‌های فازی جدید را برای ارزیابی مدیریت زنجیره تامین سبز در حضور فاکتورهای دوگانه، خروجی‌های نامطلوب و اطلاعات فازی معرفی کردند. آنها یک زنجیره‌تامین مشکل از چهار بخش تامین‌کننده، تولید‌کننده، توزیع‌کننده و مشتری را در نظر گرفتند و از مدل پیشنهادی برای ارزیابی ۲۲ شرکت تولید‌کننده نوشیدنی بدون الکل ایرانی استفاده کردند.

ابراهیم نژاد و همکاران (۲۰۱۴) یک مدل تحلیل پوششی داده‌های شبکه‌ای جدید بر اساس اپسیلون را برای ارزیابی عملکرد زنجیره تامین ارائه دادند. این مدل، اقدامات شعاعی و غیرشعاعی کارایی را به یک چهارچوب یکپارچه برای حل مسایل تحلیل پوششی داده‌های شبکه‌ای ترکیب می‌کند. آنها این مدل را در یک صنعت نیمه رسانا پیاده سازی کردند. این صنعت از ۲۲ زنجیره تامین تشکیل شده بود.

میرهادیتیان و همکاران (۲۰۱۴) یک مدل تحلیل پوششی داده‌های سه مرحله ای پیشنهاد دادند که در آن دو مرحله موازی مستقل با یک مرحله پایانی سوم مرتبط می‌باشدند پژوهشگران کارایی این مدل را با در نظر گرفتن یکسری محدودیت‌ها و اقدامات میانی محاسبه کردند و سپس مدل پیشنهادی را در یک صنعت بانکداری پیاده سازی کردند.

چن و همکاران^۳ (۲۰۱۱) بر اساس تعاریف ارزیابی عملکرد زنجیره‌تامین و نظریه بازی‌ها یک بازی عملکرد را بین دو عضو زنجیره‌ی تامین مشاهده کردند. آنها نشان داده‌اند که نقاط تعادل نش^۴ زیادی برای عملکرد یک مجموعه از تامین‌کننده و تولید‌کننده با توجه به تابع عملکرد آنها وجود دارد. آنها یک مدل داد و ستد را برای تحلیل فرآیند تصمیم‌گیری تولید‌کننده و تامین‌کننده ارائه کرده و بهترین استراتژی طرح عملکرد را شناسایی کردند.

استمپ و همکاران^۵ (۲۰۱۰) با ارائه چارچوبی تلاش کرده‌اند مدل‌های ارزیابی عملکرد زنجیره‌ی تامین را تحلیل کنند. این تحلیل با مشخص کردن ویژگی‌های خاص و قابلیت‌های هر مدل در زمینه‌های مختلف صورت گرفته است. آنها همچنین تلاش کرده‌اند مدل‌ها را به صورت تحلیلی به هفت لایه کوچکتر تقسیم کنند تا به مدیران کمک کند که مدل مناسب برای احتياجات خود را به درستی انتخاب کنند.

۲-روش شناسی پژوهش

³ Chen et al

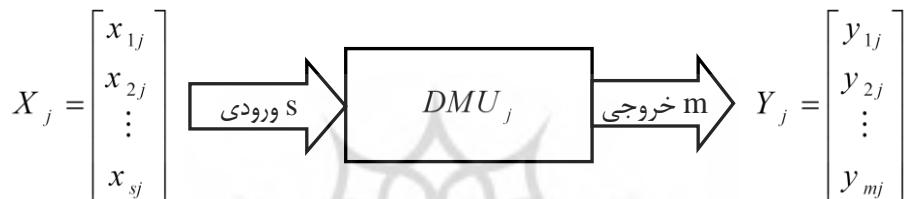
⁴ Nash equilibrium

⁵ Estampe et al

این تحقیق به لحاظ سطح تحلیل و روش از نوع توصیفی تحلیلی محسوب می شود و بر مبنای هدف، از نوع کاربردی می باشد. در این پژوهش از مدلهای RDEA⁶, FDEA ارائه شده برای ارزیابی عملکرد زنجیرههای تأمین استفاده شده است. در این ارزیابی شاخص هزینه ابتدا به صورت فازی و در گام بعدی به صورت اعداد راف در نظر گرفته می شود و سایر شاخصها قطعی هستند. از آنجایی که موضوع شاخصهای زنجیره تأمین یک موضوع تخصصی می باشد لذا نیاز به تحصیلات و تجربه بالای مدیران است به این دلیل اولاً در تحقیق حاضر به منظور نمونه گیری از جامعه آماری از روش نمونه گیری غیر تصادفی (انتخابی) و دوماً از افردي استفاده شده است که حداقل تحصیلات لیسانس و میزان تجربه کاری پنج سال به بالا و سوماً جز مدیران و کارشناسان رده بالای شرکت‌ها باشند، استفاده شده است. جامعه آماری تحقیق ۳۰۰ نفر از مدیران و کارشناسان ارشد شرکت‌ها می باشد و تعداد نمونه آماری این تحقیق با در نظر گرفتن با استفاده از جدول مورگان ۹۲ نفر برآورد شده است.

الف) تحلیل پوششی داده‌های فازی بر پایه‌ی مدل چارنزن، کوپر و رودز:

بنا بر تعاریف مدل DEA، هر زنجیره تأمین به عنوان یک DMU⁷ یا واحد تصمیم‌گیری در نظر گرفته می شود. فرض کنید n واحد تصمیم‌گیری وجود دارد و هر واحد تصمیم‌گیری s ورودی و m خروجی داشته باشد. شکل (۱).

شکل شماره (۱): واحد تصمیم‌گیری با s ورودی و m خروجی

CCR یک مدل بر پایه برنامه‌ریزی خطی است که توسط چارنزن⁸ و همکاران (۱۹۷۸) ارائه شده است. در مدل عملکرد یک واحد ارزیابی شده به صورت نسبت خروجی وزن دار به ورودی وزن دار محاسبه می شود به این شرط که این نسبت برای همه واحدها بیشتر از یک نباشد. این موضوع به صورت ریاضی در روابط زیر نشان داده می شود:

رابطه شماره (۱):

$$\begin{aligned} \max_{\mu} & \frac{\chi^T y_0}{v^T x_0} \\ \text{s.t.} & \frac{\chi^T y_j}{v^T x_j} \leq 1 \quad (j = 1, \dots, n), \\ & \mu \geq 0, \\ & 0. \end{aligned}$$

در اینجا DMU_0 واحد تحت ارزیابی است و n تعداد واحدهای تصمیم‌گیری است. $\lfloor y_j \rfloor$ و $\lceil x_j \rceil$

$\lfloor y_{j1}, \dots, y_{jm} \rfloor$ نشان‌دهنده خروجی‌ها و ورودی‌های مثبت واحد تصمیم‌گیری j هستند و m و s تعداد خروجی‌ها و ورودی‌های هر واحد تصمیم‌گیری است. و در رابطه نشان‌دهنده بردار ضرایب y_j و x_j هستند و اندیس ۰ مشخص کننده واحد تصمیم‌گیری مورد ارزیابی است. مدل (۲) معادل مساله برنامه‌ریزی خطی زیر است:

رابطه شماره (۲):

$$\begin{aligned} \max & \quad {}^t y_0 \\ \text{s.t.} & \quad {}^t x_0 = 1, \\ & \quad {}^t y_j = {}^t x_j \quad (j = 1, \dots, n), \\ & \quad 0, \\ & \quad 0. \end{aligned}$$

با در نظر گرفتن داده های ورودی و خروجی فازی، مدل CCR رابطه (۲) می تواند به مدل DEA فازی زیر توسعه یابد (Gue & Tanaka, 2001)

رابطه شماره (۳):

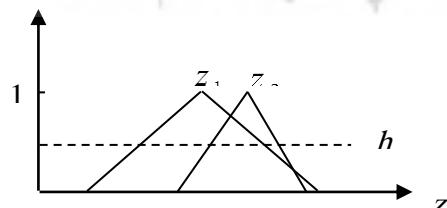
$$\begin{aligned} \max & \quad {}^t Y_0 \\ \text{s.t.} & \quad {}^t X_0 = \tilde{1}, \\ & \quad {}^t Y_j \sim {}^t X_j \quad (j = 1, \dots, n), \\ & \quad 0, \\ & \quad 0. \end{aligned}$$

تفاوت های موجود میان DEA سنتی و DEA فازی که در آن $Y_j = (y_j, d_j)$ و $X_j = (x_j, c_j)$ بودار S بعدی ورودی فازی و بودار m بعدی خروجی فازی واحد تصمیم گیری Zام هستند که جایگزین مقادیر قطعی بودارهای ورودی و خروجی در رابطه (۲) شده اند. به علاوه، عبارت های "تقرباً مساوی" ، "تقرباً بزرگتر از" و "بیشینه سازی یک عدد فازی" در رابطه (۳) معروفی شده اند که جایگزین عبارت های "مساوی" ، "بزرگتر از" و "بیشینه سازی یک خروجی قطعی" در رابطه (۲) شده اند. به علاوه، عدد یک در معادله (۲) به صورت عدد فازی $\tilde{1}^{(1,e)}$ نمایش داده می شود که در آن ${}^e \tilde{1}$ گسترش از طرفین ۱ است. در اینجا ${}^0 x_j > {}^0 c_j > {}^0 d_j$ فرض می شوند زیرا ما فقط ورودی ها و خروجی های مثبت را در نظر می گیریم. در ادامه چگونگی در نظر گرفتن نامساوی فازی $\tau^{\circ Y_j \sim \tau^{\circ X}}$ ، بیشینه سازی عدد فازی $\tilde{Y}_0$ و مساوی فازی $\tilde{X}_0$ را توضیح می دهیم.

تعريف ۱. دو متغیر فازی متشی متقاضی (z_1, w_1) و (z_2, w_2) را در نظر می گیریم، رابطه $z_1 \sim z_2$ به صورت نامساوی های زیر تعریف می شود:

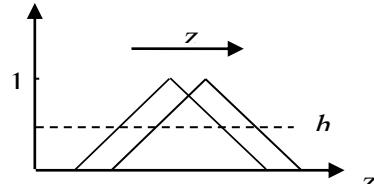
رابطه شماره (۴):

$$\begin{aligned} z_1 &= (1-h)w_1 \\ z_2 &= (1-h)w_2 \end{aligned}$$

شکل شماره (۲) : تعریف نامساوی فازی

که در آن $0 \leq h \leq 1$ یک سطح احتمالی از قبل تعریف شده توسط تصمیم گیرنده است. یک نمایش گرافیکی از این موضوع در شکل (۲) نشان داده شده است. از شکل (۲) مشخص است که نامساوی فازی " $\sim$ " به صورت مقایسه نقاط پایانی مجموعه های سطح h متغیرهای فازی z_1 و z_2 تعریف می شود. واضح است.

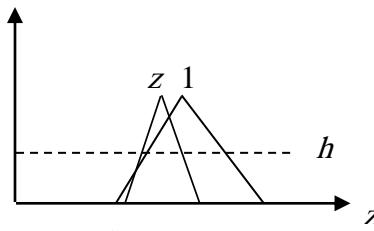
شکل شماره (۳): نمایش بیشینه‌سازی یک عدد فازی

که اگر رابطه (۴) در سطح احتمالی h برقرار باشد، در هر سطح احتمالی k به صورت $Z^k = h$ هم برقرار خواهد بود. حال بیشینه سازی یک متغیر فازی را در نظر می‌گیریم. با توجه به تعریف ۱، "بیشینه‌سازی یک متغیر فازی مثلثی متقاضن $(z, w)^h$ می‌تواند به صورت بیشینه‌سازی هم‌زمان $(z^h)^w$ و $(w^h)^z$ تعریف شود. این موضوع در شکل (۳) نشان داده شده است.

در اینجا یکتابع وزن‌دار به صورت $\max_{x_0} z^h = (1-h)w^h + (1-h)w^0$ برای بدست آوردن یک جواب مناسب تعریف می‌شود که در در آن $w^0 = 0$ و $w^h = 1$. با در نظر گرفتن $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ حالت بدینانه بیشینه‌سازی Z فرض می‌شود زیرا بدترین وضعیت در نظر گرفته شده است، در مقابل با فرض $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ حالت خوشبینانه در نظر گرفته می‌شود زیرا بهترین جواب در نظر گرفته می‌شود. در این تحقیق $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ برابر با یک فرض می‌شود، بنابراین داریم:

$$\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0 \quad \text{رابطه شماره (۵):}$$

در ادامه رابطه $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ را که نقش مشابه رابطه $\max_{x_0} z^0 = \max_{x_0} z^h$ را بازی می‌کند در نظر می‌گیریم. بردار ورودی قطعی X^0 در مدل CCR به بردار فازی X^h تبدیل شده است بنابراین رابطه $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ به رابطه $\max_{x_0} z^0 = \max_{x_0} z^h$ توسعه پیدا می‌کند که در آن $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ یک واحد فازی است که توسط تصمیم‌گیرنده تعیین می‌شود. برخلاف موارد قطعی که در آن $x^h = x^0$ و بردار v می‌تواند برای ارضای تساوی بدست آید، بردار v را نمی‌توان همیشه برای برقراری تساوی $x^h = x^0$ بدست آورد. در نتیجه، یافتن v به نحوی که $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ برقرار باشد به صورت یافتن v به نحوی که $x^h = x^0$ تا حد ممکن به v نزدیک شود تقریب زده می‌شود، این موضوع به سادگی به صورت $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ نشان داده می‌شود. با در نظر گرفتن تعریف ۱، مقداری از $\max_{x_0} z^h$ که رابطه $\max_{x_0} z^0 = \max_{x_0} z^h$ را ارضای می‌کند می‌تواند به عنوان یک حد بالا برای رابطه $\max_{x_0} z^0 = \max_{x_0} z^h$ در نظر گرفته شود. این موضوع به این معنی است که نقطه پایانی سمت چپ مجموعه سطح h دو عدد x^0 و x^h روی هم قرار می‌گیرند در حالی که نقطه پایانی سمت راست x^0 از سمت راست x^h از ممکن است که امکان دارد گسترش می‌یابد اما از مجموعه سطح h عدد x^h بیشتر نمی‌شود. این موضوع در شکل (۴) نشان داده شده است.

شکل شماره (۴): نمایش $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$

بنابراین، مساله یافتن $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ به نحوی که $\max_{x_0} z^h = \max_{x_0} z^0$ می‌تواند با در نظر گرفتن روابط قبلی به مساله بهینه‌سازی زیر تبدیل شود:

$$\begin{aligned} \max & \quad v' c_0 \\ \text{s.t.} & \quad 'x_0 - (1-h)'c_0 = 1 - (1-h)e, \\ & \quad 'x_0 - (1-h)'c_0 = 1 - (1-h)e, \\ & \quad 0 \end{aligned}$$

مشاهده می‌شود که رابطه (۶) برای یافتن $v' x^*$ با در نظر گرفتن $\tilde{v}' x^*$ با بزرگترین گسترش $'c_0$ و نقطه چپ پایانی مشابه با عدد فازی $\tilde{1}$ در سطح h استفاده می‌شود. با استفاده از معادلات (۴)، (۵) و (۶) مساله بهینه‌سازی فازی معادله (۷) می‌تواند به مساله برنامه‌ریزی خطی زیر با یکتابع هدف اولیه و یکتابع هدف ثانویه تبدیل شود:

رابطه شماره (۷):

$$\begin{aligned} \max & \quad \mu' y_0 - (1-h)\mu' d_0 \\ \text{s.t.} & \quad \max_v \quad v' c_0 \\ & \quad v' x_0 - (1-2h)v' c_0 = 1 - (1-h)e, \\ & \quad v' x_0 - (1-h)v' c_0 = 1 - (1-h)e, \\ & \quad v = 0, \\ & \quad 'y_j - (1-h)'d_j \leq 'x_j - (1-h)'c_j, \\ & \quad 'y_j - (1-h)'d_j \leq 'x_j - 8(1-h)'c_j \quad (j = 1, \dots, n), \\ & \quad 0 \leq 0 \end{aligned}$$

باید توجه داشت که مساله بهینه‌سازی (رابطه ۶) برای بدست آوردن v به نحوی که $v' x^*$ در رابطه (۷) ادغام شده است. مشاهده می‌شود که وقتی $e = 0$, $d_i = 0$, $c_i = 0$ مساله DEA فازی (۷) به مدل CCR تبدیل می‌شود. این موضوع به این معنی است که مدل (رابطه ۷) می‌تواند عملکرد واحدهای تصمیم‌گیری را به صورت کلی تری ارزیابی کند. این مدل قادر است ورودی‌ها و خروجی‌های قطعی، فازی و یا ترکیبی را به صورت همزمان استفاده کند.

با در نظر گرفتن n واحد تصمیم‌گیری و $e = \max_{j=1,\dots,n} (\max_{k=1,\dots,s} c_{jk} / x_{jk})$ در رابطه (۷) و با فرض این که تابع هدف رابطه (۶) برابر با g است مساله بهینه‌سازی (رابطه ۶) به صورت مساله برنامه‌ریزی خطی زیر نوشته می‌شود:

رابطه شماره (۸):

$$\begin{aligned} \max & \quad 'y_0 - (1-h)'d_0 \\ \text{s.t.} & \quad 'c_0 - g_0 \\ & \quad 'x_0 - (1-h)'c_0 = 1 - (1-h)e, \\ & \quad , 'x_0 - (1-h)'c_0 = 1 - (1-h)e, \\ & \quad 'y_j - (1-h)'d_j \leq 'x_j - (1-h)'c_j, \\ & \quad 'y_j - (1-h)'d_j \leq 'x_j - (1-h)'c_j \quad (j = 1, \dots, n), \\ & \quad 0, \\ & \quad 0. \end{aligned}$$

در این تحقیق از مدل FDEA ارائه شده توسط معادله (۸) برای ارزیابی عملکرد زنجیره‌های تأمین استفاده می‌شود. ب) حل مدل تحلیل پوششی داده‌های راف:

واضح است متغیرهای راف در مدل RDEA می‌تواند به یک مدل برنامه ریزی بازه‌ای نسبت به سطح درستی a تبدیل شود. متغیرهای راف $\hat{X}_j = (\hat{X}_{1j}, \dots, \hat{X}_{mj})^T > 0$ و $[X_j^{\text{sup}(a)} \cdot X_j^{\text{inf}(a)}]$ می‌تواند به بازه‌ی $\hat{Y}_j = (\hat{Y}_{1j}, \dots, \hat{Y}_{sj})^T > 0$ نسبت به بازه‌ی $\xi^{\text{sup}(a)} \geq \xi^{\text{inf}(a)}$ و $[Y_j^{\text{sup}(a)} \cdot Y_j^{\text{inf}(a)}]$ به بازه‌ی $\hat{Y}_j = (\hat{Y}_{1j}, \dots, \hat{Y}_{sj})^T > 0$

۹۱ ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین با روش های BSC-FDEA و BSC-RDEA (مطالعه: پنج شرکت تولید موتورهای دیزلیدر صنایع خودروسازی تبریز)

$0/5 < a \leq 1$ منتقل شود. به منظور سروکار داشتن با متغیرهای راف نادقیق، مدل RDEA به مدل برنامه ریزی زیر تبدیل می شود (Jiuping Xu et al., 2009)

رابطه شماره (۹):

$$\begin{aligned} & \text{Min } \theta \\ \text{st. } & \left\{ \begin{array}{l} \sum_{j=1}^n \lambda_j [X_j^{\text{sup}(a)} \cdot X_j^{\text{inf}(a)}] \leq \theta [X_o^{\text{sup}(a)} \cdot X_o^{\text{inf}(a)}] \\ \sum_{j=1}^n \lambda_{rj} [Y_j^{\text{sup}(a)} \cdot Y_j^{\text{inf}(a)}] \leq \theta [Y_o^{\text{sup}(a)} \cdot Y_o^{\text{inf}(a)}] \\ \lambda_j \geq 0, j = 1, \dots, n \end{array} \right. \end{aligned}$$

به طوری $[Y_j^{\text{sup}(a)} \cdot Y_j^{\text{inf}(a)}]$ و $[X_j^{\text{sup}(a)} \cdot X_j^{\text{inf}(a)}]$ بازه انتقال یافته از متغیرهای راف $0/5 < a \leq 1$ به ترتیب تحت سطح درستی $\hat{y}_j = (\hat{y}_{1j}, \dots, \hat{y}_{sj})^T > o$ و $\hat{X}_j = (\hat{X}_{1j}, \dots, \hat{X}_{mj})^T > o$ است. واضح است که تحت سطح درستی a اگر ورودیهای DMU مینیمم و خروجی های DMU ماکزیمم مقدار هستند، در حالی که ورودی های بقیه $i-1$ تا DMU ماکزیمم مقدار هستند و خروجیهای بقیه $i-1$ تا DMU مینیمم مقدار هستند، آنگاه ماکزیمم مقدار کارایی برای DMU به دست آمده است؛ بنابراین مدل بازه برنامه ریزی (۱۰) به صورت زیر قابل تبدیل است:

رابطه شماره (۱۰):

$$\begin{aligned} & \text{Min } \theta \\ \text{st. } & \left\{ \begin{array}{l} \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq j}}^n \lambda_j X_j^{\text{inf}(a)} + \lambda_{jo} X_o^{\text{sup}(a)} \leq \theta X_o^{\text{sup}(a)} \\ \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq j}}^n \lambda_j Y_j^{\text{sup}(a)} + \lambda_{jo} Y_o^{\text{inf}(a)} \geq Y_o^{\text{inf}(a)} \\ \lambda_j \geq 0, j = 1, \dots, n \end{array} \right. \end{aligned}$$

مدل برنامه ریزی خطی (۱۰) یک مدل برنامه ریزی خطی قطعی با پارامتر a است و ضمانت می کند که ماکزیمم مقدار برای DMU به دست آمده است که آن را با $\theta^{\text{inf}(a)}$ نشان می دهیم. مطابقاً اگر ورودیهای DMU ماکزیمم مقدار هستند و خروجی های DMU مینیمم مقدار هستند، در حالی که ورودیهای بقیه $i-1$ تا DMU مینیمم مقدار هستند و خروجی های بقیه $i-1$ تا DMU ماکزیمم مقدار هستند، آنگاه مینیمم مقدار کارایی برای DMU به دست آمده است؛ بنابراین مدل بازه ای برنامه ریزی (۱۱) به صورت زیر قابل تبدیل است.

رابطه شماره (۱۱):

$$\begin{aligned} & \text{Min } \theta \\ \text{st. } & \left\{ \begin{array}{l} \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq j}}^n \lambda_j X_j^{\text{sup}(a)} + \lambda_{jo} X_o^{\text{inf}(a)} \leq \theta X_o^{\text{inf}(a)} \\ \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq j}}^n \lambda_j Y_j^{\text{inf}(a)} + \lambda_{jo} Y_o^{\text{sup}(a)} \geq Y_o^{\text{sup}(a)} \\ \lambda_j \geq 0, j = 1, \dots, n \end{array} \right. \end{aligned}$$

مدل برنامه ریزی خطی (۱۱) یک مدل برنامه ریزی خطی قطعی با پارامتر a است و ضمانت می کند که مینیمم مقدار برای DMU به دست آمده است که آن را با $\theta^{\sup(a)}$ نشان می دهیم. فرض کنید $(\theta^*)^{\inf(a)}$ و $(\theta^*)^{\sup(a)}$ جواب های بهینه ماکریم مقدار (۵) و مینیمم مقدار (۶) باشد آنگاه واضح است که $(\theta^*)^{\inf(a)} \geq (\theta^*)^{\sup(a)}$. تعريف: DEA کارایی راف است اگر بهترین کارایی ممکن در کران بالای آن یعنی $1 = (\theta^*)^{\inf(a)}$ داشته باشد. رابطه شماره (۱۲) :

$$\begin{aligned} & \max E_j - \sum_j d_j \\ \text{s.t. } & \sum_{j=1}^n \lambda_j [y_j^{\sup(a)} \cdot y_j^{\inf(a)}] \leq [y_o^{\sup(a)} \cdot y_o^{\inf(a)}] - \left(E_j - \sum_j d_j \right) g_y \\ & \sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij} \geq x_{io} \\ & \sum_{j=1}^n \lambda_j x_{ij} \leq x_{io} \\ & E_j - \sum_j d_j \geq 0 \\ & \lambda_j \geq 0 \end{aligned}$$

این مدل تبدیل شده با استفاده از مفاهیم DEA راف، می باشد در این مدل خروجی ها به عنوان یک مقدار در مجموعه راف فازی در نظر گرفته می شوند و ورودی ها همچنان در حالت قطعیت بررسی شوند. بدین صورت یک سیستم اطلاعاتی مشکل از اشیاء تحت عنوان سازمان (شرکت، تشکیلات و...) و شاخص های بدھی، سرمایه، فروش و ارزیابی عملکرد و... که به صورت یک مقدار کیفی و در مجموعه راف فازی است را در نظر می گیریم. قابل ذکر است که مجموعه فوق را به صورت مقداری در بازه $(0, 1)$ در نظر می گیریم . از مدل RDEA ارائه شده توسط روابطه مذکور برای ارزیابی عملکرد زنجیره های تأمین استفاده می شود و در این ارزیابی شاخص هزینه به صورت اعداد راف در نظر گرفته شده و سایر شاخص ها قطعی هستند.

سیستم شاخص ها هر دو دسته فاكتور ورودی و خروجی را در نظر گرفته است. سه دسته شاخص های ورودی به صورت دسته شاخص هزینه (شامل هزینه های عملیاتی، هزینه های مستقیم و هزینه های تبادل)، دسته شاخص زمان (شامل زمان تدارک سفارش) و دسته شاخص منابع انسانی (شامل تعداد کل کارکنان) در نظر گرفته شده اند و سه دسته شاخص های خروجی به صورت دسته شاخص انعطاف پذیری (شامل انعطاف پذیری محصول و انعطاف پذیری تحويل)، دسته شاخص مالی (شامل حجم فروش و سود خالص) و دسته شاخص سطح سرویس (شامل نرخ تکمیل سفارش و درصد تحويل به موقع) هستند.

رابطه بعضی از شاخص ها جهت اشاره به شیوه محاسبه و اندازه گیری، به صورت زیر است:

$$\text{هزینه ماشین} + \text{هزینه کارگران} + \text{هزینه مواد اولیه} = \text{هزینه های مستقیم}$$

$$\text{مخارج مالی} + \text{مخارج اداری} = \text{هزینه های عملیاتی}$$

$$\text{مخارج پردازش اطلاعات} + \text{مخارج بازاریابی} + \text{مخارج خرید} = \text{هزینه های تبادل}$$

$$\text{Tاریخ رسیدن سفارش} - \text{Tاریخ تکمیل سفارش} = \text{زمان تدارک سفارش}$$

$$\frac{\text{حجم کل سفارشات قبولی}}{\text{حجم کل سفارشات رسیده}} \times 100\%.$$

$$\frac{\text{حجم کل سفارشات به موقع تحويل داده شده}}{\text{حجم کل سفارشات انجام شده}} \times 100\%.$$

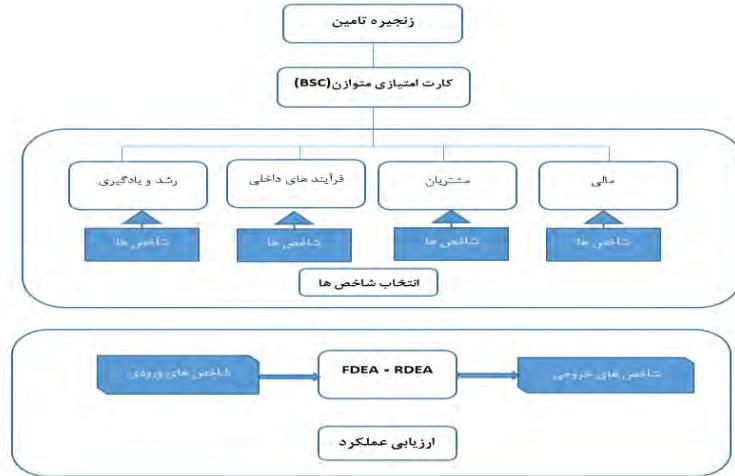
$$\text{Tاریخ تسویه سفارش} - \text{Tاریخ شروع سفارش} = \text{زمان سیکل کامل زنجیره تامین}$$

$$\frac{\text{سفارشات نامرغوب}}{\text{حجم کل سفارشات رسیده}} - 1 = \text{کیفیت محصول تحولی}$$

$$\text{مقدار ریالی فروش} \text{ یا درآمد} = \text{حجم فروش}$$

۹۳ ارزیابی عملکرد زنجیره تامین با روش های BSC-FDEA و BSC-RDEA (مطالعه: پنج شرکت تولید موتورهای دیزلی در صنایع خودروسازی تبریز)

این پژوهش BSC به عنوان ابزاری برای طراحی شاخص های ارزیابی عملکرد و از DEA به عنوان ابزاری برای ارزیابی کارایی و عملکرد استفاده شده است که ارتباط میان این دو تکنیک در شکل زیر آورده شده است.

شکل شماره (۵): مدل ترکیبی ارزیابی عملکرد

جامعه آماری این تحقیق مدیران ارشد و میانی شرکت های تولید خودروهای دیزلی آذربایجان می باشد که به صورت خلاصه در جدول (۱) معرفی آنها پرداخته شده است.

جدول شماره (۱): نام پنج شرکت مورد بررسی

نام شرکت	شماره واحد تصمیم گیری DMU
سیبا موتور	DMU1
آذهاینکس	DMU2
رخش خودرو دیزل	DMU3
آمیکوا(رس خودرو)	DMU4
خودروهای دیزلی آذربایجان	DMU5

پس از مطالعه مقالات و تحقیقات لازم از جمله مقاله آقای جیوپینک ژو^۷ (۲۰۰۹) که از مدل کارت امتیازی متوازن در ارزیابی عملکرد زنجیره تامین استفاده کرده اند و با نظر خبرگان، شاخص ها در جنبه های مالی، مشتری، فرآیندهای کسب و کار داخلی، نوآوری و یادگیری استخراج شدند و در پرسشنامه مورد استفاده قرار گرفتند.

روایی صوری به صورت کیفی در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته است. از این رو برای یافتن دشواری در درک عبارات و کلمات، تناسب و ارتباط مطلوب شاخصها، احتمال وجود ابهام و برداشت های نارسا از عبارات و یا وجود نارسانی هایی که ممکن است در معانی کلمات وجود داشته باشد پرسشنامه در بین ۳۰ نفر از پاسخ دهنده کان توزیع شد و نقطه نظرات آنان در پرسشنامه اعمال و جملات دارای ابهام از نظر آنان تغییر داده شد. در روایی محتوایی کیفی پرسشنامه از طریق استاید و جمعی از صاحب نظران در زمینه صنایع خودروسازی و زنجیره تامین بررسی و روایی آن مورد تایید قرار گرفت. برای آزمون روایی محتوا در این تحقیق از ۳۰ نفر متخصص در امور زنجیره تامین و خودرسازی استفاده شده است. حداقل قابل قبول برای تایید هر سوال با ۳۰ نفر خبره برابر ۰/۳۳ می باشد. که برای هر سوال به تفکیک محاسبه شد. از آنجا که تمامی سوالات CVR بالاتر از ۰/۳۳ به دست امداد بنا براین روایی محتوا کمی پرسشنامه تایید می شود. برای سنجش پایایی در این تحقیق از روش آلفای کرونباخ استفاده شد به این نحوی که ۳۰ نفر از نمونه تحقیق به طور تصادفی انتخاب شده، سپس پرسشنامه در اختیار آنان قرار گرفت و با استفاده از داده های بدست آمده از این پرسش نامه ها به کمک نرم افزار آماری SPSS میزان آلفای کرونباخ محاسبه شد. نتایج حاصل از این تجزیه و تحلیل در جدول (۲) نشان داده شده است.

جدول شماره (۲): پایایی

⁷ Jiuping Xu

آلفای کرونباخ	تعداد سوالات	ابعاد
۰.۸۰۱	۵۱	کل پرسشنامه
۰/۷۸۱		مالی
۰/۷۹۱	۱۰	
۰/۸۸۲		
۰/۸۹۳		مشتری
۰/۷۷۴	۱۷	
۰/۸۲۱		
۰/۸۳۲		فرایندهای داخلی
۰/۸۲۲	۱۲	
۰/۸۴۴		
۰/۷۴۵		رشد و یادگیری
۰/۷۶۳	۱۲	
۰/۸۹۱		

از آنجایی که کلیه ابعاد و کل پرسشنامه دارای پایایی بالاتر از ۰/۷ می باشند لذا پایایی پرسشنامه مورد تایید است.

۳- نتایج و بحث

برای ارزیابی کارآیی شبکه زنجیره تأمین پنج شرکت خودروسازی استفاده شد. تمامی داده‌ها از داده‌های آماری این پنج شرکت در سال ۱۳۹۸ استخراج شده است. همچنین جدول (۳) مقادیر مربوط به شاخص‌های هزینه را که به صورت فازی و جدول (۴) مقادیر مربوط به شاخص هزینه را که به شکل مجموعه اعداد راف نشان می‌دهد. اعداد فازی در نظر گرفته شده به صورت مثلثی متقارن هستند. در جدول (۳) عدد اول نشان‌دهنده مرکز عدد فازی و عدد دوم نشان‌دهنده فاصله از طرفین عدد فازی مثلثی متقارن است.

جدول شماره (۳): مقادیر مربوط به شاخص‌های هزینه‌ای برای زنجیره‌های تأمین جهت استفاده در روش FDEA

	X_1	X_2	X_3
DMU_1	(۳۷۸۰، ۱۹۵)	(۴۳۱۸۸)	(۸۶۵، ۱۰۲)
DMU_2	(۲۹۹۵، ۱۷۱)	(۳۱۰، ۳۵)	(۹۹۵، ۱۳۵)
DMU_3	(۱۹۸۱، ۱۲۰)	(۲۷۰، ۱۱)	(۴۹۵، ۸۸)
DMU_4	(۲۷۹۰، ۱۲۵)	(۱۸۲۰، ۹۹)	(۳۹۵، ۱۹)
DMU_5	(۹۴۰، ۱۹۱)	(۱۶۰، ۱۵)	(۲۳۰، ۴۵)

جدول شماره (۴): مقادیر مربوط به شاخص‌های هزینه‌ای برای زنجیره‌های تأمین جهت استفاده در روش RDEA

	x_1	x_2	x_3
DMU_1	([1650.1775], [1545.1867])	([520.560], [450.600])	([920.990], [870.1080])
DMU_2	([2040.2240], [1915.2460])	([560.600], [500.650])	([780.820], [720.850])
DMU_3	([1980.2080], [1700.2180])	([620.720], [560.780])	([960.1030], [890.100])

۹۵ ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین با روش های BSC-FDEA و BSC-RDEA (مطالعه: پنج شرکت تولید موتورهای دیزلیدر صنایع خودروسازی تبریز)

DMU_4	([1760.1840]. [1650.1900])	([710.730]. [680.760])	([870.920]. [810.970])
DMU_5	([2120.2210]. [1920.2300])	([565.585]. [470.620])	([920.970]. [810.1020])

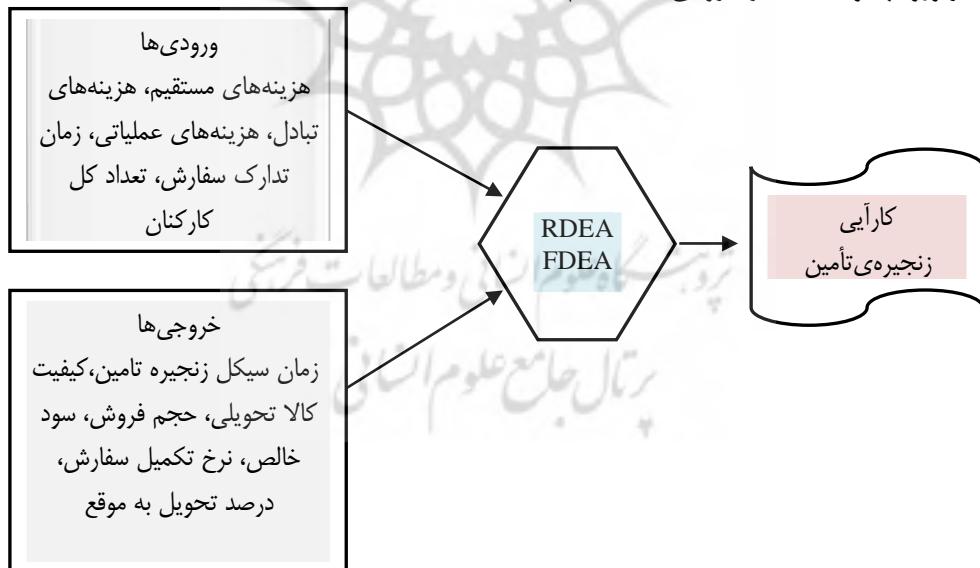
جدول(۵) دربرگیرنده سایر شاخص های مربوط به ارزیابی زنجیره تأمین پنج شرکت خودروسازی می باشد. تمامی اعداد این جدول

به صورت اعداد قطعی هستند.

جدول شماره (۵): داده های مربوط به شاخص های غیر هزینه ای زنجیره های تأمین

	X_4	X_5	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6
DMU_1	۲۳	۱۵۸۰	۸	۰/۹۸	۶۰۹۰	۲۲۵۸	%۹۴	%۹۸
DMU_2	۴۴	۲۲۹۱	۱۱	۰/۹۹	۸۷۷۷	۱۸۴۷	%۸۹	%۸۱
DMU_3	۴۲	۲۹۶۳	۵	۰/۹۶	۶۸۵۰	۱۶۷۵	%۹۳	%۸۹
DMU_4	۳۶	۲۳۴۰	۴	۰/۹۸	۵۲۵۹	۲۸۶۵	%۸۸	%۹۱
DMU_5	۴۷	۲۸۸۵	۴	۰/۹۹	۸۲۶۶	۳۱۷۸	%۸۱	%۸۷

در جداول با توجه به سیستم شاخص ارزیابی بخش قبل، X^1 نشان دهنده هزینه های مستقیم، X^2 نشان دهنده هزینه های عملیاتی، X^3 نشان دهنده هزینه های تبادل، X^4 نشان دهنده زمان تدارک سفارش، X^5 نشان دهنده تعداد نفر ساعت کل کار کنان، Y^1 نشان دهنده زمان سیکل کامل زنجیره تأمین محصول، Y^2 نشان دهنده کیفیت محصول، Y^3 نشان دهنده حجم فروش، Y^4 نشان دهنده سود خالص، Y^5 نشان دهنده نرخ تکمیل سفارش و Y^6 نشان دهنده درصد تحويل به موقع است.(xi) نشانگر ورودیها و Y^1 نشانگر خروجی ها میباشند)

شکل شماره (۶): مدل مفهومی تحقیق

مدل مفهومی تحقیق برای این مساله به صورت زیر است:

الف) تحلیل پوششی داده های فازی

حال با استفاده از روابط (۷) و (۸) به ارزیابی کارآیی زنجیره های تأمین می پردازیم. نمونه برنامه ریزی خطی استفاده شده برای ارزیابی کارآیی واحد تصمیم گیری یک (زنジره هی تأمین شرکت کلیدی یک) در سطح اطمینان 0.7^h به این صورت است:

$$\begin{aligned} \max v u = & 8_{u1} + 0/98_{u2} + 6090_{u3} + 2258_{u4} + 0/94_{u5} + 0/98_{u6} \\ \text{s.t.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 & 195_{v1} + 88_{v2} + 102_{v3} \geq // 888 \\
 & 3780_{v1} - 431_{v2} - 865_{v3} + 23_{v4} - 1580_{v5} - (1-0/7)(195_{v1} - 88_{v2} - 102_{v3}) = 1 - (1-0/7) \times 0/197 \\
 & 3780_{v1} + 431_{v2} + 865_{v3} + 23_{v4} + 1580_{v5} + (1-0/7)(195_{v1} + 88_{v2} + 102_{v3}) \leq 1 + (1-0/7) \times 0/197 \\
 & 8_{u1} - 0/98_{u2} - 6090_{u3} - 2258_{u4} - 0/94_{u5} - 0/98_{u6} \leq 3780_{v1} - 431_{v2} - 865_{v3} - 23_{v4} - 1580_{v5} - (1-0/7)(195_{v1} + 88_{v2} + 102_{v3}) \\
 & 8_{u1} + 0/98_{u2} + 6090_{u3} + 2258_{u4} + 0/94_{u5} + 0/98_{u6} \leq 3780_{v1} + 431_{v2} + 865_{v3} + 23_{v4} + 1580_{v5} + (1-0/7)(195_{v1} + 88_{v2} \\
 & + 102_{v3}) \\
 & 11_{u1} - 0/99_{u2} - 8777_{u3} - 1847_{u4} - 0/81_{u5} - 0/81_{u6} \leq 2995_{v1} - 310_{v2} - 995_{v3} - 44_{v4} - 2291_{v5} - (1-0/7)(171_{v1} + 35_{v2} + 135_{v3}) \\
 & 11_{u1} + 0/99_{u2} + 8777_{u3} + 1847_{u4} + 0/81_{u5} + 0/81_{u6} \leq 2995_{v1} + 310_{v2} + 995_{v3} + 44_{v4} + 2291_{v5} + (1-0/7)(171_{v1} + 35_{v2} \\
 & + 135_{v3}) \\
 & 5_{u1} - 0/96_{u2} - 6850_{u3} - 1675_{u4} - 0/93_{u5} - 0/89_{u6} \leq 1981_{v1} - 270_{v2} - 495_{v3} - 42_{v4} - 2963_{v5} - (1-0/7)(120_{v1} + 11_{v2} + 88_{v3}) \\
 & 5_{u1} + 0/96_{u2} + 6850_{u3} + 1675_{u4} + 0/93_{u5} + 0/89_{u6} \leq 1981_{v1} + 270_{v2} + 495_{v3} + 42_{v4} + 2963_{v5} + (1-0/7)(120_{v1} + 11_{v2} \\
 & + 88_{v3}) \\
 & 4_{u1} - 0/98_{u2} - 8266_{u3} - 3178_{u4} - 0/81_{u5} - 0/87_{u6} \leq 2790_{v1} - 1820_{v2} - 395_{v3} - 36_{v4} - 2340_{v5} - (1-0/7)(125_{v1} + 99_{v2} + 19_{v3}) \\
 & 4_{u1} + 0/98_{u2} + 8266_{u3} + 3178_{u4} + 0/81_{u5} + 0/87_{u6} \leq 2790_{v1} + 1820_{v2} + 395_{v3} + 36_{v4} + 2340_{v5} + (1-0/7)(125_{v1} + 99_{v2} \\
 & + 19_{v3}) \\
 & 4_{u1} - 0/99_{u2} - 8266_{u3} - 3178_{u4} - 0/81_{u5} - 0/87_{u6} \leq 940_{v1} - 160_{v2} - 230_{v3} - 47_{v4} - 2885_{v5} - (1-0/7)(191_{v1} + 15_{v2} + 45_{v3}) \\
 & 4_{u1} + 0/99_{u2} + 8266_{u3} + 3178_{u4} + 0/81_{u5} + 0/87_{u6} \leq 940_{v1} + 160_{v2} + 230_{v3} + 47_{v4} + 2885_{v5} + (1-0/7)(191_{v1} + 15_{v2} \\
 & + 45_{v3})
 \end{aligned}$$

به شرطی که:

$$v1, v2, v3, v4, v5, u1, u2, u3, u4, u5, \geq 0$$

مدل برنامه‌ریزی خطی با استفاده از نرم‌افزار LINGO برای هر پنج زنجیره تأمین در سطح اطمینان ۷۰٪ حل شده است. جدول (۷) نشان‌دهنده مقادیر کارآیی‌های محاسبه شده برای پنج واحد تصمیم‌گیری در سطح اطمینان ۷۰٪ است. این مقادیر به صورت اعداد فازی مثلثی غیرمتقارن هستند. عدد وسط نشان‌دهنده مرکز عدد فازی، عدد سمت راست نشان‌دهنده گسترش از سمت راست و عدد سمت چپ نشان‌دهنده مقدار گسترش از سمت چپ عدد فازی مورد نظر است.

جدول شماره (۶): مقادیر کارآیی‌های محاسبه شده برای پنج واحد تصمیم‌گیری

واحد تصمیم‌گیری	کارآیی فازی
(+/۰۳۸۶۰, ۰/۹۵۸۱, ۰/۰۴۱۹)	D M U ₁
(+/۰۳۵۸, ۰/۹۶۱۴, ۰/۰۳۸۴)	D M U ₂
(+/۰۳۸۴, ۰/۷۴۱۵, ۰/۰۳۸۳)	D M U ₃
(+/۰۲۴۱, ۰/۹۲۹۱, ۰/۰۲۵۴)	D M U ₄
(+/۰۳۶۹, ۰/۹۵۹۹, ۰/۰۴۰۰)	D M U ₅

همانطور که در جدول (۶) مشاهده می‌شود نتایج بدست آمده از مدل FDEA به صورت اعداد فازی هستند. در نتیجه برای رتبه‌بندی آن‌ها باید از روش‌های مقایسه اعداد فازی استفاده کرد. در اینجا، از روش رتبه‌بندی با استفاده از میانگین و پراکندگی فازی استفاده می‌شود. این روش اعداد فازی را بر اساس دو شاخص مقدار میانگین اعداد فازی و پراکندگی آن‌ها رتبه‌بندی می‌کند. فرض بر این است که برای تصمیم‌گیرنده، عدد فازی با میانگین بیشتر و پراکندگی کمتر مقبول‌تر است.

جدول شماره (۷): کارآیی دفازی شده با استفاده از مدل تحلیل پوششی داده‌های فازی

واحد تصمیم‌گیری	کارآیی دفازی شده
(+/۰۳۷۷, ۰/۹۲۰۳, ۰/۰۴۱۴)	D M U ₁
(+/۰۳۶۶, ۰/۹۶۰۲, ۰/۰۳۷۹)	D M U ₂
(+/۰۳۲۵, ۰/۸۴۱۱, ۰/۰۳۷۸)	D M U ₃
(+/۰۴۴۱, ۰/۹۹۹۹, ۰/۰۵۵۱)	D M U ₄

۰/۰۳۴۰	(۰/۰۳۰۱، ۰/۹۴۹۹، ۰/۰۴۰۸)
--------	--------------------------

$D M U_5$

با استفاده از روابط بالا و دفایزی کردن با استفاده از روش میانگین رتبه‌بندی واحدهای تصمیم‌گیری (زنجیره‌های تأمین) به صورت جدول (۷) انجام می‌شود. برتری یک زنجیره تأمین بر دیگری نشانگر این موضوع است که شبکه زنجیره‌تأمین یکی بر دیگری برتری داشته است. به طور مثال برتری زنجیره تأمین دو بر زنجیره تأمین پنج گویای این مطلب است که شرکت کلیدی (تولیدکننده) زنجیره تأمین دو در شاخص‌ها و ارتباطاتش با تأمین‌کنندگان و مشتریان خود بهتر از زنجیره تأمین پنج عمل کرده است. لذا از نظر کارآبی شرکت‌های خودروسازی آمیکو، سیبا موتور، رخش خودرو (تایماز)، آذهایتکس، خودروهای دیزلی آذربایجان دارای رتبه یک الی پنج می‌باشد.

در این مساله، سطح اطمینان h به عنوان پارامتر حساسیت در نظر گرفته شده است. جدول (۸) نتایج کارآبی زنجیره‌های تأمین را در سطوح اطمینان مختلف نشان می‌دهد.

$h = 0.8$	$h = 0.7$	$h = 0.6$	واحد تصمیم‌گیری
(۰/۰۲۶۳، ۰/۹۳۲۱، ۰/۰۲۷۸)	(۰/۰۳۷۷، ۰/۹۲۰۳، ۰/۰۴۱۴)	(۰/۰۵۰۱، ۰/۹۱۳۹، ۰/۰۱۶۰)	$D M U_1$
(۰/۰۲۴۳، ۰/۹۴۷۳، ۰/۰۲۵۶)	(۰/۰۳۶۶، ۰/۹۶۰۲، ۰/۰۳۷۹)	(۰/۰۴۶۶، ۰/۹۴۸۲، ۰/۰۵۱۷)	$D M U_2$
(۰/۰۲۳۸، ۰/۸۵۲۳، ۰/۰۲۵۵)	(۰/۰۳۲۵، ۰/۸۴۱۱، ۰/۰۳۷۸)	(۰/۰۴۴۹، ۰/۸۳۰۰، ۰/۰۵۱۲)	$D M U_3$
(۰/۰۱۶۴، ۰/۹۹۹۹، ۰/۰۱۶۹)	(۰/۰۴۴۱، ۰/۹۹۸۸، ۰/۰۵۵۱)	(۰/۰۵۱۴، ۰/۹۸۹۹، ۰/۰۶۳۷)	$D M U_4$
(۰/۰۲۵۲، ۰/۹۵۳۳، ۰/۰۲۶۶)	(۰/۰۳۰۱، ۰/۹۴۹۹، ۰/۰۴۰۸)	(۰/۰۲۸۰، ۰/۹۴۵۹، ۰/۰۵۳۵)	$D M U_5$

جدول شماره (۸): کارآبی زنجیره‌های تأمین در سطوح اطمینان مختلف

$h = 1.0$	$h = 0.9$	واحد تصمیم‌گیری
(۰/۰۹۵۴۱، ۰)	(۰/۰۱۳۵، ۰/۹۴۶۰، ۰/۰۱۳۹)	$D M U_1$
(۰/۱، ۰)	(۰/۰۱۲۴، ۰/۹۸۷۲، ۰/۰۱۲۷)	$D M U_2$
(۰/۰۰۸۹۴۰، ۰)	(۰/۰۱۲۳، ۰/۸۶۳۲، ۰/۰۱۲۷)	$D M U_3$
(۰/۱، ۰)	(۰/۰۰۸۳، ۰/۱، ۰/۰۰۸۵)	$D M U_4$
(۰/۰۰۹۵۱۵، ۰)	(۰/۱۲۹، ۰/۹۶۱۷، ۰/۰۱۳۲)	$D M U_5$

ادامه جدول شماره (۸): کارآبی زنجیره‌های تأمین در سطوح اطمینان مختلف

همانطور که در جدول (۸) مشاهده می‌شود با افزایش سطح اطمینان مرکز اعداد فازی که تعیین‌کننده کارآبی زنجیره‌های تأمین هستند نیز افزایش پیدا می‌کند. همچنین با افزایش سطح اطمینان طول بالهای عدد فازی نیز کمتر می‌شود تا در سطح اطمینان ۱.۰ h این مقدار به صفر می‌رسد. در سطح اطمینان ۱.۰ h مدل معادل مدل قطعی و کلاسیک DEA مدل چارتز، کوپر و روذز (CCR) می‌باشد.

(ب) تحلیل پوششی داده‌ها با اعداد راف

مشابه روش حل با اعداد فازی داده‌های ورودی و خروجی که برای هر یک از شرکت‌های کلیدی (تولیدکننده) زنجیره‌های تأمین مشخص شده به مدل تحلیل تحلیل پوششی داده‌ها با اعداد ناهموار وارد می‌شود تا این مدل کارآبی زنجیره‌تأمین مورد نظر را محاسبه کند. حال با استفاده از روابط (۹) و (۱۰) به ارزیابی کارآبی زنجیره‌های تأمین می‌پردازیم. نمونه برنامه‌ریزی خطی استفاده شده برای ارزیابی کارآبی واحد تصمیم‌گیری یک (زنجیره‌تأمین شرکت کلیدی یک) در سطح اطمینان ۰/۹ به این صورت است:

$$\begin{aligned}
 & \text{Min} \theta^{\inf(a)} \\
 & \text{s.t.} \quad \left\{ \begin{array}{l} 1575.4\lambda_1 + 2316\lambda_2 + 2049\lambda_3 + 1815\lambda_4 + 2185\lambda_5 + 2021\lambda_6 - 1574.4\theta^{\inf(a)} \leq 0 \\ 445\lambda_1 + 585\lambda_2 + 701\lambda_3 + 709\lambda_4 + 555\lambda_5 + 653\lambda_6 - 4450\theta^{\inf(a)} \leq 0 \\ 877\lambda_1 + 789\lambda_2 + 1031\lambda_3 + 903\lambda_4 + 943\lambda_5 + 1131\lambda_6 - 8770\theta^{\inf(a)} \leq 0 \\ 23\lambda_1 + 44\lambda_2 + 42\lambda_3 + 36\lambda_4 + 47\lambda_5 - 23\theta^{\sup(x)} \leq 0 \\ 1580\lambda_1 + 2291\lambda_2 + 2963\lambda_3 + 2340\lambda_4 + 2885\lambda_5 + 1166\lambda_6 - 1580\theta^{\inf(a)} \leq 0 \\ 8\lambda_1 + 11\lambda_2 + 5\lambda_3 + 4\lambda_4 + 4\lambda_5 - 8 \geq 0 \\ 0.98\lambda_1 + 99\lambda_2 + 96\lambda_3 + 0.98\lambda_4 + 99\lambda_5 - 0.98 \geq 0 \\ 6090\lambda_1 + 8777\lambda_2 + 6850\lambda_3 + 5259\lambda_4 + 8266\lambda_5 - 6090 \geq 0 \\ 2058\lambda_1 + 1847\lambda_2 + 1675\lambda_3 + 2865\lambda_4 + 3178\lambda_5 - 2258 \geq 0 \\ 6090\lambda_1 + 8777\lambda_2 + 6850\lambda_3 + 5259\lambda_4 + 8266\lambda_5 - 6090 \geq 0 \\ 0.94\lambda_1 + 0.89\lambda_2 + 0.93\lambda_3 + 0.88\lambda_4 + 0.81\lambda_5 - 0.94 \geq 0 \\ 0.98\lambda_1 + 0.81\lambda_2 + 0.89\lambda_3 + 0.91\lambda_4 + 0.87\lambda_5 - 0.98 \geq 0 \end{array} \right. \\
 & \text{Min } \theta^{\sup(a)} \text{ s.t.} \quad \left\{ \begin{array}{l} 1767.6\lambda_1 + 1989\lambda_2 + 1761\lambda_3 + 1665\lambda_4 + 1961\lambda_5 + 1889\lambda_6 - 1767.6\theta^{\sup(a)} \leq 0 \\ 535\lambda_1 + 495\lambda_2 + 569\lambda_3 + 661\lambda_4 + 465\lambda_5 + 557\lambda_6 - 535\theta^{\sup(a)} \leq 0 \\ 1003\lambda_1 + 711\lambda_2 + 699\lambda_3 + 807\lambda_4 + 817\lambda_5 + 939\lambda_6 - 1003\theta^{\sup(a)} \leq 0 \\ 23\lambda_1 + 44\lambda_2 + 42\lambda_3 + 36\lambda_4 + 47\lambda_5 - 23\theta^{\sup(x)} \leq 0 \\ 1580\lambda_1 + 2291\lambda_2 + 2963\lambda_3 + 2340\lambda_4 + 2885\lambda_5 + 1166\lambda_6 - 1580\theta^{\sup(a)} \leq 0 \\ 8\lambda_1 + 11\lambda_2 + 5\lambda_3 + 4\lambda_4 + 4\lambda_5 - 8 \geq 0 \\ 0.98\lambda_1 + 99\lambda_2 + 96\lambda_3 + 0.98\lambda_4 + 99\lambda_5 - 0.98 \geq 0 \\ 6090\lambda_1 + 8777\lambda_2 + 6850\lambda_3 + 5259\lambda_4 + 8266\lambda_5 - 6090 \geq 0 \\ 2058\lambda_1 + 1847\lambda_2 + 1675\lambda_3 + 2865\lambda_4 + 3178\lambda_5 - 2258 \geq 0 \\ 6090\lambda_1 + 8777\lambda_2 + 6850\lambda_3 + 5259\lambda_4 + 8266\lambda_5 - 6090 \geq 0 \\ 0.94\lambda_1 + 0.89\lambda_2 + 0.93\lambda_3 + 0.88\lambda_4 + 0.81\lambda_5 - 0.94 \geq 0 \\ 0.98\lambda_1 + 0.81\lambda_2 + 0.89\lambda_3 + 0.91\lambda_4 + 0.87\lambda_5 - 0.98 \geq 0 \end{array} \right. \end{aligned}$$

مدل برنامه‌ریزی خطی با استفاده از نرم‌افزار R برای هر پنج زنجیره تأمین در سطح اطمینان ۹۰٪ حل شده است. جدول (۹) نشان‌دهنده مقادیر کارآیی‌های محاسبه شده برای پنج واحد تصمیم‌گیری در سطح اطمینان ۹۰٪ است. این مقادیر به صورت مجموعه اعداد را ف هستند.

جدول شماره (۹): مقادیر کارآیی‌های محاسبه شده برای پنج واحد تصمیم‌گیری

DMU	Efficiency interval
DMU ₁	[0.3421,1.000]
DMU ₂	[0.8322,0.9240]
DMU ₃	[0.4731,1.000]
DMU ₄	[0.4834,0.9560]
DMU ₅	[0.9952,1.000]

با توجه به نتایج حاصله بدینهی است که کارآیی زنجیره تأمین شرکت پنج بالاتر از بقیه شرکت‌ها می‌باشد. مشابه روش FDEA در این روش نیز با استفاده از تحلیل حساسیت با تعییر در سطح اطمینان رتبه بندی شرکت‌ها را در سطوح مختلف مورد بررسی قرار می‌دهیم:

جدول شماره (۱۰): کارآیی زنجیره‌های تأمین در سطوح اطمینان مختلف

	$\alpha = 0.6$	$\alpha = 0.7$	$\alpha = 0.8$	$\alpha = 0.9$	$\alpha = 10$
DMU1	[0.2542,0.09999]	[0.2708,0.999]	[0.2893,1.000]	[0.3421,1.000]	[0.4132,1.000]
DMU2	[0.5843,0.8893]	[0.7123,0.9009]	[0.7411,0.922]	[0.4731,1.000]	[0.8576,0.9480]
DMU3	[0.2506,0.9998]	[0.2734,1.0000]	[0.2845,1.000]	[0.4731,1.000]	[0.5033,1.000]
DMU4	[0.2902,0.8763]	[0.3313,0.9021]	[0.3826,0.9444]	[0.4834,0.9560]	[0.4967,0.9763]
DMU5	[0.9937,1.000]	[0.9944,1.000]	[0.9949,1.000]	[0.9952,1.000]	[0.9999,1.000]

DMU6	[0.7754.1.000]	[0.8023.1.000]	[0.8201.1.000]	[0.845.1.000]	[0.9038.1.000]
------	----------------	----------------	----------------	---------------	----------------

همانطور که در جدول (۱۰) مشاهده می شود با افزایش سطح اطمینان کارآیی زنجیره های تأمین نیز افزایش پیدا می کند. در این پژوهش از مدل تحلیل پوششی داده های ورودی گرا به عنوان اساس ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین استفاده شده است و از مدل کارت امتیازی متوازن در انتخاب شاخص ها استفاده شد و در نهایت مدل های Rough DEA ، Fuzzy DEA برای ارزیابی عملکرد زنجیره های تأمین شرکت های خودروسازی مورد استفاده قرار گرفت. جدول (۱۱) رتبه بندی پنج زنجیره هی تأمین را با استفاده از سه روش ذکر شده نشان می دهد.

جدول شماره (۱۱): رتبه بندی واحدهای تصمیم گیری با استفاده از سه روش

RDEA	FDEA	رتبه در مدل DEA کلاسیک	رتبه در مدل	واحد تصمیم گیری
۲	۳	۴	۱	D M U ₁
۳	۱	۲	۲	D M U ₂
۴	۵	۵	۳	D M U ₃
۱	۱	۱	۴	D M U ₄
۵	۴	۳	۵	D M U ₅

نتایج مدل DEA کلاسیک همان نتایجی است که در حالت $h = 1.0$ برای مدل FDEA به دست می آید؛ در این حالت مراکز اعداد فازی مربوط به شاخص های هزینه ای به عنوان مقادیر آنها برای زنجیره های تأمین در نظر گرفته می شود. همانطور که از جدول (۱۳) مشاهده می شود مدل FDEA رتبه بندی منطقی تر و بهتری را نسبت به RDEA در مقایسه با مدل DEA کلاسیک ارائه داده است. نتایج مدل FDEA برای ارزیابی کارآیی زنجیره تأمین به مدل DEA کلاسیک نزدیک تر است. با توجه به این که در هر سه روش زنجیره تأمین چهارم داری رتبه یک است می توان نتیجه گرفت نتایج هر سه روش با هم سازگار هستند و همگی در رتبه اول اتفاق نظر دارند. رتبه زنجیره های تأمین دو، سه، چهار در هر دو مدل FDEA و DEA کلاسیک ثابت است و رتبه های واحدهای تصمیم گیری یک، پنج دچار تغییر شده است. نتایج مدل RDEA با دو مدل دیگر تفاوت هایی دارد، برای مثال زنجیره تأمین شماره سوم که در دو مدل FDEA و DEA کلاسیک دارای رتبه پنج است در مدل RDEA رتبه چهار را کسب کرده است.

در مدل DEA کلاسیک زنجیره های تأمین دو و چهار کارا شده اند و دارای مقدار کارآیی یک هستند و برای مقایسه آنها باید از ابزارهای دیگری استفاده کرد ولی این حالت در مدل FDEA رخ نداده است و در این مدل زنجیره های تأمین به صورت مناسب تری رتبه بندی می شوند. درنهایت می توان نتیجه گرفت که برای مساله ارزیابی کارآیی زنجیره تأمین مدل FDEA بهتر از دو مدل DEA کلاسیک و RDAE جواب می دهد.

نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات زیر همخوانی دارد:
 ژو^۸ و همکاران (۲۰۰۹) یک مدل تحلیل پوششی داده ها ناهموار را برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین توسعه دادند. در حالیکه در این پژوهش علاوه بر استفاده از مدل مورد استفاده از مدل کارت امتیازی متوازن نیز استفاده شده است که بر اساس آن شاخص ها در چهار رویکرد مالی، فرآیندهای داخلی سازمان، مشتری و رویکرد رشد و یادگیری در قالب یک پرسشنامه طراحی شده اند. استمپ^۹ و همکاران (۲۰۱۰) با ارائه چارچوبی تلاش کردن مدل های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین را تحلیل کنند. این تحلیل با مشخص کردن ویژگی های خاص و قابلیت های هر مدل در زمینه های مختلف صورت گرفته است. آنها همچنین تلاش کرده اند مدل ها را به صورت تحلیلی به هفت لایه کوچکتر تقسیم کنند تا به مدیران کمک کند که مدل مناسب برای احتیاجات خود را به درستی انتخاب کنند. DEA در مجموعه ناهموار نمیتواند داده ها را در دنیای واقعی تجسم کند این پژوهش در قالب فازی موفق به حل مشکل مذکور شده است. وانگ و وانگ^{۱۰} (۲۰۰۷) از یک مدل تحلیل پوششی داده های کلاسیک

⁸ Xu

⁹ Estampe

¹⁰ Wong & Wong

برای ارزیابی عملکرد ۲۲ زنجیره‌ی تأمین استفاده کردند. در تحقیق آن‌ها از معیارهایی مانند سود، تحويل به موقع و هزینه استفاده شده است. مشکل این مدل این بوده است که مدل مذکور قابل ارائه در دنیای واقعی نبوده است اما پژوهشگر در این پژوهش موفق به برطرف کردن این مشکل با استفاده از مدل فازی شده است تا بتواند در دنیای واقعی قابل پیاده سازی باشد.

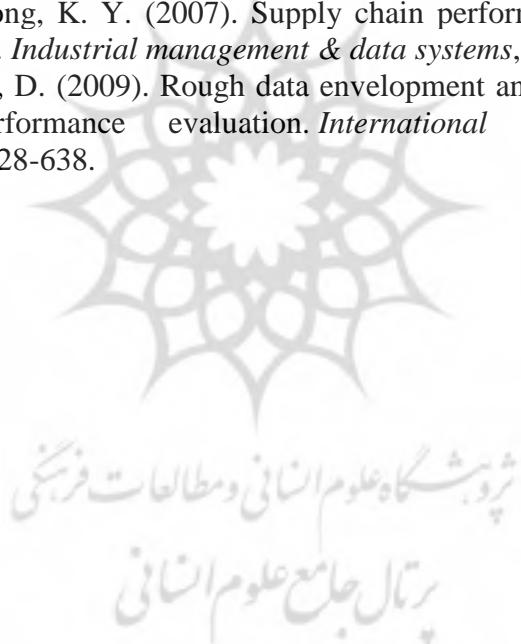
با توجه به نتایج وجود برنامه‌ریزی بلندمدت و ترسیم افق استراتژیک با پیش‌بینی تحولات اقتصادی و سیاسی برای مدیریت بهینه در سرتاسر زنجیره‌تأمین جهت به حداقل رساندن زمان سیکل زنجیره‌تأمین ضروری می‌باشد. همچنین بر اساس نتایج بدست آمده کیفیت کالای تحویلی که بر اساس نسبت سفارشات نامرغوب بر حجم کل سفارشات رسیده به دست می‌آید گواه آن است که میزان کیفیت ارائه شده در محصولات شرکت‌ها در حد استانداردهای جهانی نمی‌باشد لذا پیشنهاد می‌گردد شرکت‌ها در صورت امکان با سرمایه‌گذاری و ایجاد خطوط تولید مطابق تکنولوژی روز دنیا به تولید محصولاتی با قدرت موتور بالا و آلیندگی و مصرف سوختی در حد استاندارهای جهانی پیروز باشند.

از سوی دیگر با توجه به نوع کاربرد خودروهای دیزلی نیاز به قطعات یدکی با کیفیت بسیار ضروریست، تولید قطعات یدکی توسط شرکت‌های بزرگ خودروساز هم از بابت عدم وابستگی به گارگاه‌های کوچک جهت تامین قطعات و هم ورود به حوزه بازار فروش قطعات یدکی می‌تواند یکی از راهکارهای مناسب جهت کاهش هزینه‌ها و افزایش سودآوری شرکت‌ها باشد. با توجه به بررسی‌ها و مستندات در اختیار و ماهیت صنعت خودروسازی تبریز، شاخص کلیدی ارزیابی عملکرد برای شروع و تدوین نقشه راه بهبود، اثربخشی برنامه‌ریزی اصلی تولید می‌باشد. از این رو پیشنهاد می‌گردد پایگاه داده‌ای در بخش تولید با موضوعیت سفارش، تأمین و تولید راهاندازی گردد.

۴- منابع

- 1- Beamon, B. M. (1999). Measuring supply chain performance. *International journal of operations & production management*, 19(3), 275-292.
- 2- Charnes, A., Cooper, W. W., & Rhodes, E. (1978). Measuring the efficiency of decision making units. *European journal of operational research*, 2(6), 429-444.
- 3- Chen, Y., Liang, L., & Yang, F. (2006). A DEA game model approach to supply chain efficiency. *Annals of Operations Research*, 145(1), 5-13.
- 4- Easton, L., Murphy, D. J., & Pearson, J. N. (2002). Purchasing performance evaluation: with data envelopment analysis. *European Journal of Purchasing & Supply Management*, 8(3), 123-134.
- 5- Ebrahimnejad, A., Tavana, M., Lotfi, F. H., Shahverdi, R., & Yousefpour, M. (2014). A three-stage data envelopment analysis model with application to banking industry. *Measurement*, 49, 308-319.
- 6- Eftekhari, H. (2021). A Linear model for performance evaluation of descision making units with DEA in pharmaceutical companies in. *Management Joournal of Sharif univerunivercity*, 185, 430-431. [In Persian].
- 7- Estampe, D., Lamouri, S., Paris, J. L., & Brahim-Djelloul, S. (2013). A framework for analysing supply chain performance evaluation models. *International Journal of Production Economics*, 142(2), 247-258.
- 8- Gunasekaran, A., Patel, C., & McGaughey, R. E. (2004). A framework for supply chain performance measurement. *International journal of production economics*, 87(3), 333-347.
- 9- Guo, P., & Tanaka, H. (2001). Fuzzy DEA: a perceptual evaluation method. *Fuzzy sets and systems*, 119(1), 149-160.
- 10- Jahanshahlu. Gh., Hassanzadeh Lotfi, F., Nikomaram, H. (2010). *Data Envelopment Analysis and Its Applications*. University of Science and Research Publications, [In Persian].

- 11-Xu, J., Li, B., & Wu, D. (2009). Rough data envelopment analysis and its application to supply chain performance evaluation. *International Journal of Production Economics*, 122(2), 628-638.
- 12-Mirhedayatian, S. M., Azadi, M., & Saen, R. F. (2014). A novel network data envelopment analysis model for evaluating green supply chain management. *International Journal of Production Economics*, 147, 544-554.
- 13-Nahavandi, N., & Sharifinia, M. (2018). Designing A Model For Performance Evaluation And Ranking Of Insurance Companies By Integrated Bsc-Dea Method. *Sharif Journal of Industrial Engineering & Management*, 33.1(2.2), 27-37. doi: 10.24200/j65.2018.5516.
- 14-Shafiee, M., Saleh, H., & Ghaderi, M. (2021). Benchmarking in the Supply Chain Using Data Envelopment Analysis and System Dynamics Simulations. *Iranian Journal of Supply Chain Management*, 23(70), 55-70.
- 15-Taheri, S. (2020). *Productivity analysis in organizations (inclusive productivity management)*. 28th Edition. Tehran: Hastan Fresh Air Publications. [In Persian].
- 16-Talluri, Srinivas & Narasimhan, Ram & Nair, Anand. (2016). Vendor performance with supply risk: a chance-constrained DEA approach. *International Journal of Production Economics*, 100 (2), 212–222.
- 17-Wong, W. P., & Wong, K. Y. (2007). Supply chain performance measurement system using DEA modeling. *Industrial management & data systems*, 212–222.
- 18-Xu, J., Li, B., & Wu, D. (2009). Rough data envelopment analysis and its application to supply chain performance evaluation. *International Journal of Production Economics*, 122(2), 628-638.

Evaluation of Supply Chain Performance with BSC-FDEA and BSC-RDEA Methods (Case study: Five Diesel Engine Manufacturing Companies in Tabriz Automotive Industries)

Sina Chartab Jabbari

Ph.D Student, Department of Management, Management, Economic and Accounting Faculty, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Kamaleddin Rahmani Youshanlou (Corresponding Author)

Assistant prof., Department of Management, Management, Economic and Accounting Faculty, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Email: kr13452000@yahoo.com

Mohammad Paseban

Assistant prof., Department of Management, Management, Economic and Accounting Faculty, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Yaghoub Alavi Matin

Assistant prof., Department of Management, Management, Economic and Accounting Faculty, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Mojtaba Ramazani

Assistant prof., Department of Management, Management, Economic and Accounting Faculty, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Abstract

Considering the importance of the issue of efficiency in the advancement of societies and the place it occupies in today's organizations, the use of performance evaluation has become an unavoidable necessity. Comparing the results of the RDEA-BSC and FDEA-BSC hybrid models in Tabriz automotive industry, this study aims to evaluate the five active supply chains with the same structure and the input and output data in the form of symmetric triangular fuzzy numbers. To do so, a set of uneven numbers were entered into the model and the output of the models shows the efficiency of Siba Motor, Azhatix, Rokhesh Khodro Diesel, Amico and Khodro Diesel of Azerbaijan. The Balanced Scorecard (BSC) method has been used as a tool for designing performance evaluation indicators, and the research has been conducted as an applied-descriptive study. The statistical population of the research is the managers and senior experts of the companies, and the Morgan table has been sued to select the statistical sample of the research that is 92 people. FDEA, RDEA and BSC mathematical model and sensitivity analysis are analysis methods. The measurement tools are questionnaire and financial documents and information. The findings show that the efficiency of Amico Company is higher than other companies in each model.

Keywords: automotive industry, supply chain efficiency, data envelopment analysis, rough number set, fuzzy number set.